

har sat nogle begrænsninger, ikke kun for hvor forskellige kunstnere rent fysisk kunne færdes, men også for hvad de følte sig i stand til at beskæftige sig med, og hvordan. Hvad de havde imaginær adgang til. Mænd har for eksempel altid malet nøgne kvinder, mens kvinder aldrig har malet nøgne mænd. Selvfølgelig har kunstnere og forfattere igen og igen krydset grænserne, udfordret normerne. Men at kunne beskæftige sig med de Store Emner er ikke alle forundt – især ikke hvis det er mænd der definerer hvad der er de Store Emner, og definerer de Store Emner som lige netop det kvinder ikke har adgang til.

Peter Hansen malede pløjemænd og høstarbejdere. Johannes Larsen malede fugle. Fritz Syberg malede sin familie og det fynske landskab. Anna Syberg malede blomster og frugter. Alle malede de dagliglivet, naturen, deres umiddelbare omgivelser. Det de så omkring sig. Men når Anna Syberg blev kaldt "blomstermalerinde", var det nedsettende ment. Hendes motivvalg har givetvis blokeret for anerkendelsen af at hendes bedste værker både er kraftfulde og nyskabende. Man har ikke kunnet se forbi at hun var en kvinde der malede blomster, man har ikke kunnet se malerierne. Men hvorfor skulle furer i mudder være et vigtigere motiv end druer i et drivhus? Hvorfor sætte rørskov over rejnfan? Det virker ærlig talt vilkårligt.

Man skriver fra det sted man befinder sig. Man maler fra det sted man befinder sig. Lyset er ikke mindre virkeligt når det brydes i en potteplantes lille grønne træ end når det fejrer over oprørt hav.

KUL & KÅL

Det lyder som noget fra forrige årtusinde, men det var faktisk i starten af 00'erne, i Østberlin, at min veninde Eva og jeg lejede et værelse der var opvarmet af en kulovn. Ovnene var to meter høj og halvanden meter bred og beklædt med glaserede, karrygule kakler. Vi kredsede om den, vores liv på værelset måtte indrettes efter den. Den var som et væsen med sin egen cyklus. Når vi vågnede om morgenen, eller når vi kom hjem efter at have været væk en hel dag, var ilden gået ud, og værelset isnede koldt. Så fyldte vi kul på ovnen, tændte op og lavede kuskslag mens vi ventede på at varmen langsomt bredte sig, trængte gennem kaklerne. Vi lagde kinder og håndflader mod ovnen for at lune os. Men efter et stykke tid var den brændende varm, en tør og hed luft fyldte værelset, og vi måtte tage sweater og halstørklæde af og sidde i T-shirt.

En lignende ovn befandt sig i vores udlejers del af lejligheden. I gangen stod seks store, hvide plasticasser med kul som vi deltes om. Når kasserne efter en uges tid var tomme, skulle de fyldes med kul fra kælderen. Det skiftedes vi til. En lortetjans, som vores udlejer ærligt kaldte det.

Når jeg har tjansen, får jeg det beskidte tøj og vanddrerygsækken på. Så løber jeg ned ad trapperne, ud i går-

den og videre ned til kælderrummet hvor kullene ligger i en stor bunke på gulvet. Af med rygsækken, skovle kul med kolde fingre, pakke dem tæt. Først de hele, aflange kulstykker, bagefter de mindre der er knækket i uregelmæssige bidder. Rygsækken bliver så tung at jeg næsten ikke kan få den på igen. Først op på låret. Den ene arm skal klemmes ind under en strop, så kan jeg svinge tasken om på ryggen. Den hænger sådan nogle sekunder, kun støttet på den ene skulder, indtil jeg får den anden arm mast gennem stroppen og mærker den fulde vægt mod skuldre og hofter. Jeg svajer lidt frem og tilbage, retter ryggen og tager en dyb indånding. Som en myre bærer jeg på ryggen det dobbelte af min egen kropsvægt. Sådan føles det. Hvert skridt er en kraftanstrengelse.

Pas på ikke at støde hovedet mod rørene i loftet. Køl-deren lugter surt, af kalk. Spindelvæv i munden. Kulstøv i næsen. Sort snot. Op ad trapperne, op til femte sal. Jeg sveder og hiver efter vejret. Vores underbo er på vej ned ad trappen, han stirrer forskrækket på mig. Mit ansigt, mine hænder, mit tøj er smurt ind i sort støv. Ind i lejligheden, af med rygsækken, skovle kul over i plastickassen, pakke stykkerne tæt. Og så af sted igen. Ned i kulkælderen. Seks gange tager jeg turen. Belønningen er et varmt karbad.

Vandvarmeren er ikke tændt til daglig, vi plejer at koge lidt vand op og vaske os med vandfad og klud. Du skal også vaske dig på halsen, siger vores udlejer til mig en dag, du har fået sådan nogle grå striber. Eva og jeg er lige flyttet hjemmefra og har meget at lære. Vi skal tage opvasken når vi har brugt køkkenet, og vi skal ringe tilbage til de mænd der ringer til vores udlejers fastnettelefon og spørger efter

os (vi har ikke mobiltelefoner). Og hvis vi ikke vil se dem, må vi sige det lige ud, så de holder op med at ringe. Vi skal selv købe ind og lave mad og ordne vasketøj, og vi opdager at det tager meget af vores tid, og vi ringer hjem til vores mødre og beklager os, og de ler triumferende.

Inden vi rejste, gjorde Eva rent på et hospital, og jeg arbejdede i hjemmeplejen. Vi fik begge sparet en god sjat penge op. Men at finde arbejde her i byen ser ud til at blive sværere end vi havde troet, så vi prøver at strække vores opsparing så langt som muligt. Vi lever af de billigste varer vi kan finde i Lidl. Kartoffler, løg og rosenkål. Jeg laver kogt rosenkål med stegte rosenkål, et forfærdeligt måltid. Vi køber hvidkål. Kinakål. Havregryn. Øl. Min fætter kommer på besøg fra Danmark. Jeg blander nogle kogte gulerødder og broccoli, rører lidt havregryn i og steger mosen på panden. Jeg kalder det grøntsagsfrikadeller. Klatterne smuldrer og smager ikke af noget. Spiser I slet ikke kød, spørger min fætter, altså overhovedet ikke? Kød, siger vi, næh nej, er du skør? Kød koster mange penge.

Det er iskoldt, og gaderne lugter af kulrøg. Vi går ind i hver eneste butik og café i vores nabolag og søger job, uden held. Vi taler dårligt tysk og lyver dårligt om vores tjenererfaring. Et par enkelte tilbud om rengøringsjobs til fire-fem euro i timen, midt om natten, takker vi nej til. Om natten skal vi jo feste. Jeg slår "Buchbinderei" op i telefonbogen og cykler rundt i byen for at forhøre mig om muligheden for at få et arbejde, komme i lære, praktik, jeg ved ikke helt hvad jeg spørger om, og bogbinderne ved det heller ikke. De er ældre mænd med briller og overskæg der sidder forskanset i deres små værksteder. Når jeg ringer på døren, dukker de frem bag bunker af bøger og materialer og kigger skeptisk

på mig. En indtrængende fra den moderne verden, en nit-
tenårig, en udlænding, en kvinde.

I stedet prøver jeg "Druckwerkstatt". En trykker fatter
sympati for mig og giver mig lov til at møde op hos ham
og lade som om det er mit arbejde. Ingen løn, men varm
mad til frokost. Jeg ved ikke hvad jeg havde regnet med,
men i hvert fald ikke dette: Jeg står og hiver i et håndtag
hele formiddagen, ned-op, ned-op, stempler guldbogsta-
ver på servietter. Jeg bærer bunken med *M* ind på lageret,
bunken med *A*. Værkstedet er fuldt af skinnende maski-
ner med blankslidte håndtag. Der dufter stærkt af tryk-
sværte. Trykkeren hedder Lutz. Han har et bredt ansigt,
hornbriller og nakkepisk, taler med en tyk berlinerdialekt.
Dit haste jut jeholt, siger han når jeg henter kylling og ris
fra kinagrillen til frokost. Han forærer mig en roman af
Heinrich Böll og en smuk, hjemmelavet notesbog som jeg
skriver digte i. Han inviterer Eva og mig på besøg, vi over-
natter i hans hus nord for Berlin, møder hans familie. Han
har en lille søn og en høj, radmager kone der lever af kogt
spelt og rå grøntsager.

I DDR ledede Lutz et trykkeri med fyre ansatte, nu
har han kun *der Henning, der Stefan* og mig at regere over.
Vi trykker visitkort, servietter, pamfletter. Ick hab' immer
jeglöobt, und jehofft, dass es einmal klappen würde mit
der DDR, siger Lutz og kigger sørgmodigt på mig, jeg
er for ung til at forstå. Da muren faldt, blev han skilt, fik
en depression og rejste til Sydamerika, levede som gade-
musikant. Han har gemt de gamle DDR-stempler, kan fikle
med eksamensbeviser fra dengang, give karakteren et hak
opad. Der betales i naturalier, jeg overhører en aftale med
elektroingeniøren, Lutz får et computerspil til sin søn.

Eva tager på hospitalet for at sælge sit blod og plasma,
men får ikke lov fordi hun kommer til at indrømme at hun
har røget hash i weekenden. I stedet bliver hun gadesæl-
ger. Hun står på togstationerne og sælger turistmagasiner.
Hun sælger busbilletter til turistbusser. Hun går rundt på
loppemarkederne når folk pakker sammen, og indsamler
tiloversblevne genstande. Så prøver hun at sælge dem næ-
ste søndag. I den her by lever man som myrer, siger hun.
Det er en myrerøkonomi. Vi lever af hinandens efterladen-
skaber.

Jeg skriver digte, og Eva læser hos en skuespiller. Vi
bygger vores egne møbler af ting vi finder i affaldscontai-
nere. Nogle paller med en madras kan godt være en seng.
Nogle mursten stablet op med et parkeringsskilt ovenpå
bliver et lille bord til skrivemaskinen. Vi går i grimt gen-
brugstøj, men det gør de andre også, ikke som et state-
ment, men fordi de ikke har råd til andet og måske også er
ligeglåde. Andre suser forbi på ethjulet cykel, i bar over-
krop, hanekam og læderbuks. Det er som om alle de mest
weird mennesker fra hele Tyskland har samlet sig i Berlin,
siger Eva. Byen kan rumme dem. Der er masser af plads,
bogstavelig talt. Masser af billige lejelejligheder. Byen kan
også rumme os. Der er en åbning, og vi går lige ind.

Vi er landet i en overgangstid. Forskellige økonomiske
systemer er stødt ind i hinanden og eksisterer parallelt,
et øjeblik endnu. Man kan se det i gadebilledet når man
bevæger sig rundt i byen. Der er lommer af gamle, vest-
tyske penge: smukke palæer, fornemme restauranter. Der
er lommer af brølende, prangende kapitalisme: nybyggede
højhuse i skinnende glas og stål, amerikanske kæder med
farvestrålende skilte, kæmpestore mærkevarebutikker.

Der er lommer af østtysk fattigdom: forfaldne boligblokke, tilgroede byggetomter. Og der er stadig lidt marxisme tilbage, rundt omkring i krogene; yde efter evne, nyde efter behov. Folkekøkkener i besatte huse med mad som punkerne har skraldet og tilberedt. En overdådig vegetarisk brunchbuffet, hvor man betaler det man synes er rimeligt, alt efter hvor meget man har spist. Smugkroagtige vinbarer, hvor man smider et valgfrit beløb i en bowlle når man går. Vi misforstår disse koncepter og får nogle syrlige blikke og kommentarer med på vejen. Det er ikke meningen at man skal sidde og bælle og så betale med et par mønter. Det er at udnytte et system der bygger på tillid. Det er usolidarisk.

Byen ved noget om penge som vi ikke ved. Byen ved at der findes alternativer til kapitalismen, andre måder at organisere økonomiske transaktioner på. En kollektiv viden, som vi prøver at tilegne os. I det kvarter hvor vi bor, er det at være fattig et fælles vilkår. Eller er fattig et forkert ord? Der er ikke tale om dyb armod, slum eller hjemløshed. Men små kår. Nøjsomhed. Et totalt fravær af statusmærker. Folk hutler sig igennem som de bedst kan. Der skal bare være penge til husleje og øl eller pot.

Vi oplever stemningen som rummelig, ligeglad med hierarkier. I generationer har folk her ikke haft mulighed for at hævde sig ved hjælp af forbrug. Fraværet af materialisme har været en selvfølge. Livet må have handlet om noget andet, og den erfaring hænger stadig i luften. Lugten af kulrøg. Lugten af kogt kål. Vi trækker vejret dybt ned i lungerne.

Det er som om tid og rum fungerer på en anden måde end vi er vant til. Her er det muligt at være langsom, at

leve langsomt. At sove længe, dalre rundt, ikke være sikker på hvor man er på vej hen. Der er sære og skæve mennesker overalt, men de virker ikke udstødte. Der er tomme, smadrede huse og tilgroede områder midt i byen. Man kan se himlen.

*

Engang var København også en mulighedernes by, fuld af billige, usle lejligheder. Skrammel og skrald og slum. Og små landsbyer i byen, stærke lokale fællesskaber.

Engang var der kommunister i Danmark, mennesker der kæmpede for og troede på en alternativ styreform, et samfund med større lighed og lykke.

Det har Eva og jeg ikke oplevet. Vi var små børn da Muren faldt, og er vokset op i de apolitiske, ironiske 1990'ere. Og starten af 00'erne har næsten været endnu værre, kendetegnet af en hektisk stræben efter forbrugsgoder, friværddi, firhjulstrækkere.

I løbet af gymnasietiden er vi blevet enige om at hade den generation der er ti-femten år ældre end os, dem der er ved at udstikke kursen for det voksenliv vi kan se frem til. Vi kan ikke se at de har nogen holdninger eller drømme, ud over at blive rige og købe dyre ting. Alle har ret til et fedt køkken.

I det Berlin vi lærer at kende, har folk slet ikke "køkkener". Jo, der er da et køleskab og en vask, men så består resten af

ad hoc-løsninger. Kommoder i forskellige størrelser, vakkelvorne reoler fra byggemarkedet, måske et par hylder boret op på væggen.

Det er befriende. Ikke fordi der principielt er noget galt med over- og underskabe. Men det er befriende at befinde sig et sted hvor folk ikke engang har overvejet at "køkkener" er noget de bør gå op i.

Endelig er mine omgivelser i overensstemmelse med den måde jeg er opdraget på. Jeg har ikke lært at gå op i tøj og ting.

Jeg var barn i den sidste del af kontanternes æra, og min mor styrede sin økonomi ved hjælp af gamle tobaksdåser. Når der blev udbetalt børnepenge, hævdede hun pengene i banken og lagde dem ned i røde, kvadratiske metaldåser med vores navne på. Så vidste hun at der var råd til vinter-tøj og -støvler når den tid kom. En dåse til hvert barn. En dåse til husholdningspenge. Andre dåser til arbejdsmaterialer og til bilen, når vi da ellers havde bil.

I perioder med økonomisk overskud prioriterede min mor at tage os med ud at rejse. Aldrig nyt tøj, smarte designermøbler, et stort fjernsyn eller en lækker bil. Hun var og er totalt uinteressert i den slags, eller måske har hun gjort en dyd ud af nødvendigheden. Hvorfor længes efter alle mulige ting man alligevel ikke har råd til at købe?

Vi var ikke fattige, men i perioder havde vi ikke ret mange penge. Det var ikke noget vi skammede os over. Tvært-

imod tror jeg min mor var stolt af, som kunstner, at kunne forsørge to børn.

Den stolthed har hun givet videre til mig. Stoltheden over at kunne klare sig selv, at kunne klare sig med lidt. At kunne undvære.

Men andre mennesker er ikke nødvendigvis enige. Da jeg bliver frosset ude af mine veninder gennem hele femte klasse, prøver min mor på et tidspunkt at redde mig ved at tage mig til frisøren og ud at købe nyt tøj. Jeg ved godt at du ikke interesserer dig for det, siger hun, men det er altså sådan noget der er vigtigt for de andre piger.

I gymnasiet må jeg også indse at det er vigtigt for mange af de andre piger og drenge at man har lækkert hår og er smart i tøjet. Jeg har ingen sans for det, kæmper med det, det er et kodesprog jeg ikke mestrer.

Jeg lander til sidst i et venskab med Eva og nogle andre piger fra klassen der er enige om at vi ikke behøver at dyrke det ydre så heftigt. Helt stille og ubemærket vender vi ryggen til resten af gymnasiet og bonder i stedet over hvor fedt det er at læse Herman Bang.

Da vi flytter til Berlin efter gymnasiet, vender vi på samme måde ryggen til den danske forbrugsfest og dens ekstreme forestilling om det gode liv.

Vi prøver at fatte hvordan de mange år med socialisme har formet byen og de mennesker der bebor den. Boligmassen og infrastrukturen, normerne og værdierne.

Vi snakker hele tiden om det, men endnu mere er det noget vi ordløst opfatter, opfanger, oplever som noget fremmed, en klar fornemmelse af at livet har været helt anderledes, har været levet på nogle andre vilkår end i Danmark, selv om vi ikke er rejst ret langt.

Vi forstår at de økonomiske systemer, de økonomiske rammevilkår, kryber under ens hud. Påvirker én så grundlæggende at det er svært selv at se det. Svært at forestille sig at det kunne være anderledes.

Man kan godt melde sig ud af ræset i et forbrugersamfund, men så bliver man også en outsider. Man skal forsvare og forklare sin måde at leve på. Man risikerer at blive set som excentrisk, nærig eller kikset. En taber.

I Berlin er det hverken skamfuldt eller en selvvalgt, selvbevidst identitet at være på røven. Det er slet og ret helt normalt.

Byen er på røven og kæmper med at finde vejen frem, med at hele. Der er stadig skudhuller i murene efter Anden Verdenskrig, der er stadig store områder med ingenmandsland hvor Muren plejede at stå.

Vi tager U-Bahn et par stationer østpå og ser Stasis tidligere hovedkvarter der nu er indrettet som museum.

Det er betongråt, væg til væg-tæppe-brunt. Helt mennesketomt. Såret er stadig friskt, berlinerne går i en stor bue uden om stedet, og det er langt fra turisternes ruter. Endnu har ingen fundet på at erstatte plancherne med innovativ, interaktiv historieformidling. Tristessen er ren og ufortyndet.

Vi kan ikke romantisere DDR-tiden. Men det er fascinerende at opleve dens efterdønninger. Tomrummet, som er opstået i de områder hvor det socialistiske styre er brudt sammen, og kapitalismen endnu ikke er kommet op at køre.

Her hvor forskellige samfundssystemer og værdisæt brydes mod hinanden, som to have der mødes og skummer op og danner understrøm, er der en åbning for tanken.

Alle samfund kan forandre sig. Alle samfund kan forandres.

Vi køber sort spraymaling og cykler rundt og maler logoer over på reklameplakater.

En aften maler vi et stort, smukt vægmaleri i vores gade. Vi gør det bare, der er ikke nogen som stopper os. Eva har fået knust sit hjerte, hun græder og maler en kvinde der græder. Vi drikker flaskeøl og synger i vilden sky. Vi har en følelse af at vi kan gøre hvad som helst.

*

En bekendt får øje på en jobannonce skrevet på dansk: En dansk familie søger en barnepige. Jeg kan ikke tro mit held da jeg får jobbet. Alle hverdage fra klokken ni til tre, til seks en halv euro i timen. Det kan jeg leve af. Den lille dreng jeg skal passe, er to år gammel. Vi knytter os hurtigt til hinanden. Om morgenen står han på repositen uden for lejligheden og råber mit navn mens jeg går op ad trapperne til femte sal. Han har stået der i en halv time og kaldt på dig, siger hans mor og ryster på hovedet. Jeg kender ikke udtrykket professionel omsorg. Jeg tager mig af drengen som om han var min lillebror eller mit barn. Jeg leger med ham og laver sjov med ham og nusser ham og kilder ham og lærer ham at tale dansk og at dufte til blomsterne da det bliver forår. Jeg maler et billede til ham der forestiller os to, hånd i hånd, på gåtur langs kanalerne. Jeg fotografere hans søde ansigt med de store brune øjne. Hvor han dog ligner dig, siger ekspedienten i bageriet på hjørnet.

Vi går forbi bageren hver formiddag. I starten er jeg beskedent og køber kun en croissant til drengen. Så går jeg over til at købe to. De koster ikke noget særligt, og holdningspungen er fuld af pengesedler. Den lune, søde croissant, fyldt med nougatcreme, den smager så godt. Det er mit job at købe ind for familien. De har en liste med basisvarer der altid skal være i køkkenet, den tjekker jeg hver dag. Jeg køber bananer, bleer og mælk. Toilettepapir og brød. Oste fra delikatesseafdelingen i det fine supermarked, som jeg ikke selv ville have råd til. Gouda, Emmentaler, Leerdammer, Maasdamer. Når drengen sover middagslur, tager jeg mig en ostemad. Jeg kan ikke stoppe. Jeg går og skærer humpler af ostene. Det er det bedste jeg nogensinde har smagt. Jeg kommer til at spise næsten al

osten. En dag kommenterer moren det. Jeg må styre mig. Jeg er bare så sulten. Jeg koger lidt for mange grøntsager til drengens frokost, så jeg selv kan spise resterne. Kartoffler og broccoli med smør og salt. Det er det bedste jeg nogensinde har smagt.

Familien har en stor lejlighed i to etager, tagterrasse med udsigt til fjernsynstårnet. Samtidig med at jeg passer drengen, forventes det at jeg ordner husarbejdet. Rydder op og reder senge. Klarer opvask, vasketøj, indkøb. Jeg bagtaler forældrene sammen med den polske rengøringshjælp. Hvor svært kan det være selv at smide sine sure sokker i vasketøjskurven? Er det ikke lidt overdrevet at faren skal have strøget sine underbukser? Hun viser mig hvordan jeg folder hans T-shirts på den rigtige måde, og den overtager jeg, jeg bruger den stadig, bliver, ligesom ham, irriteret hvis mine T-shirts ligger forkert.

Eva og jeg har fået en norsk veninde. Hun bor i bofællesskab med nogle piger der er opvokset i Østtyskland. De skælder hende ud for at koge vand i elkedlen til en enkelt kop te og for at tage lange varme bade. Hun får norsk SU og er rig, både i forhold til dem og til os. Hun er lidt ældre og klogere. Hun fortæller mig hvilken musik jeg skal lytte til, hvilke film jeg skal se. Jeg låner nogle universitetsbøger af hende, ligger i min seng og læser litteraturteori med hamrende hjerte, fuld af noget jeg kun kan kalde begær, en vild længsel efter denne verden af viden.

Eva skal hjem til Danmark, og vores norske veninde skal hjem til Norge, så jeg søger ind på Københavns Universitet. Men jeg er knust over opbruddet. Familien jeg arbejder for, bliver også kede af at jeg siger op. De prøver at overtale mig til at blive, for drengens skyld, jeg kan bo

hos dem. Skal jeg så være tyende på fuld tid? Det kan jeg ikke. Det vil jeg ikke. Drengen må få sig en ny barnepige, knytte sig til en ny voksen som efter nogle måneder vil forlade ham, fra den ene dag til den anden. Det er ubærligt. Han er to et halvt år gammel og har ingen mulighed for at forstå at vi aldrig mere kommer til at ses da jeg siger farvel til ham på min sidste dag. Så snart døren smækker bag mig, bryder jeg sammen i gråd. Smerten rammer mig, voldsomt og pludseligt. Som om det er mit eget barn jeg forlader. Eller måske som om jeg selv er det barn der bliver forladt. Jeg græder utrøsteligt hele vejen gennem byen. Jeg skal til møde i banken for at lukke min konto. Senere tager jeg forbi trykkeriet og tager afsked med Lutz. Vergiss mich nicht, siger han.

*

Da jeg nogle år senere vender tilbage til Berlin som studerende, finder jeg både mig selv og byen forandret. Det er sværere at finde et sted at bo, og jeg ender med at sige ja til et værelse i en nyrenoveret lejlighed hvor huslejen er blevet banket i vejret. Jeg har råd til det med min danske SU, men det giver en dårlig smag i munden. Boligerne er blevet investeringsobjekter. Rige danskere køber lejligheder i byen, og der er et dansk firma som opkøber ejendomme og presser lejerne ud med rockemetoder, presser priserne i vejret. Jeg lærer ordet *Gentrifizierung*. Alle snakker om det, det er en slags krig. Stemningen er fjendtlig. Jeg stikker ud på en ny måde, det må være noget med mit tøj, min frisure eller min Fjällrävenrygsæk, jeg kan ikke sætte fingeren på det. Nogle brune børn i U-Bahn kalder mig

Kartoffel og griner hånligt, vredt. På husmurene hænger et kopieret A4-ark med et brev til byens udlændinge: "Dear Artist, Student, Traveller ..." Vil vi ikke lade være med at presse huslejepriserne i vejret? Andre steder står der "Dä-nen raus" på murene, og: "Welcome to Kreuzberg - now go home!"